

INHOUD

Hoe het begon	7
Rust	15
Ons soort praktische mens	24
Doe maar gewoon	30
Naoberschap	36
Nog meer burentaken	42
Carbidknallen	49
Volksfeest	52
Weerpraat	58
De eerste snee	64
Op reis	69
Weidegang	78
Gekke koeien	84
Slachtpartijen	92
Voedselpraat	99
Hips & hypes	106
Knuffeldieren	111
Opgejaagd	118
Kat, muis en mens	124
Rattenplaag	130
Alweer het weer?	134
Groener wordt het niet	137
I don't need you: you need me	140
Onbezonnen groei	144
Bevrijdingsdag	149
Stoppen of doorgaan	153
Stop er toch mee	157
De ouderdom is één groot gebrek	161

Hulptroepen	167
Mantelzorg	169
Droogte I	179
Droogte II	183
Paniek in zuivelland	186
Droogte III	189
De druppel	192
Leuker wordt het niet	196
Gestikt in ons eigen stof	200
Kogel door de kerk	207
Wat moet boer zonder koeien?	218
Stil	223
Uitgemolken	226
Epiloog	231

HOE HET BEGON

In 2003 nam ik een afslag die mijn leven een totaal andere wending gaf.

Ik woonde in een woongroep in Amsterdam en ging niets-vermoedend met een groepsrondreis mee naar Cuba. Een van de medereizigers was een grote, grofstoffelijke man met een blokjesbloes en een Achterhoeks accent. Hij bleek een boer met koeien te zijn. Ik vroeg hem in de lobby van het hotel: 'Heb jij paracetamol bij je? Ik heb knallende koppijn: ik kon niet slapen tijdens de vlucht.'

Dat had hij. Later die reis plakte hij met lijm de zool van mijn sandaal en leende me geld omdat ik de pincode van mijn creditcard niet wist.

Ik had mezelf meteen duidelijk geprofileerd en hij hielp gewoon als ik vlekkerig en struikelend op een kapotte sandaal voorbijkwam.

Onze prille verkering sneuvelde bijna vanwege een taalmis-verstand. Ik liet een cocktail op zijn bloes vallen en riep: 'Shit, sorry!'

(Hij, neutraal): 'Das nie zo slim.'

(Ik, verbolgen): 'Nou, zo dom ben ik nou ook weer niet.'

(Hij, vriendelijk): 'Ik zei toch: das nie zo slim.'

(Ik, pissig): 'Alsof je zelf vooraan stond bij het uitdelen van intelligentie!'

(Hij, inmiddels ook geïrriteerd): 'Slim, dat betekent: het is niet erg.'

Slim, aha van het Duitse *schlimm*: *aus, bei, mit, von, zu, gegenüber, entgegen, entlang, schlimm*. Hij woont heel dicht bij de Duitse grens.

Hoe moest ik weten dat er Nederlanders bestaan die vrijwillig Duitse woorden in hun dialect opnemen?

Jaren later bleken we trendsetters, toen het razend populaire *Boer zoekt Vrouw* op televisie kwam. Vrouw uit Amsterdam ontmoet een boer met koeien. Vreemd eigenlijk dat de KRO ons nooit betaald heeft voor het format.

Ik zou niet naar *Boer zoekt Vrouw* kijken als ik geen verkering had met een boer en al helemaal geen brief sturen. Nu volgen we alle afleveringen. Ik kijk hoeveel eikenhouten meubels er in het boereninterieur staan en speur de boerderijen af op inwonende schoonouders. Boer houdt zich bezig met de grootte van het bedrijf en het merk trekkers. Om de beurt roept een van ons twee: ‘Die vrouw rent gillend weg, wedden?’

Ik heb nooit fantasieën gehad over wonen op het platteland of het boerenleven.

Inmiddels zijn we zeventien jaar verder. De tijd is voorbijgevlogen.

Boers moeder heb ik nooit gekend en zijn vader is in 2009 ook overleden. We wonen in het huis waar Boer met zijn ouders, twee broers, zijn zus en oma woonde.

Het interieur heb ik inmiddels bijna helemaal onder controle.

We hebben geen kinderen, dus kon ik mijn oude leven enigszins voortzetten. Ik heb mijn kamer in de Amsterdamse woongroep aangehouden, waar ik een of twee keer per week bivakkeer. Dat is ook handig voor mijn werk als theatermaker, want de collega’s met wie ik samenwerk wonen in het westen. Opdrachten in het noorden of westen van het land zijn bijna niet meer te bereizen vanuit de Achterhoek: iedereen rijdt naar de grote steden toe. De Achterhoek uit zien te komen in de spits is rampzalig. Als ik voor schoolvoorstellingen om negen uur ’s ochtends aanwezig moet zijn in, pak hem beet, Leiden, moet ik Arnhem voor zes uur voorbij zijn, anders pak ik alle files

in het land mee. Als ik om halfzes van de boerderij naar Den Haag vertrek, dan komt het nog voor dat ik negen uur niet haal. Eén ongeluk en het filefeest is begonnen. Nog een Amsterdams voordeel: de meeste collega's wonen in het westen, dus kunnen we carpoolen. Het milieu heeft het al moeilijk genoeg.

Mijn huisgenoten zijn eraan gewend dat ik er weinig ben en voor de grap stel ik me elke keer opnieuw voor. Het heeft ook voordelen: zij hebben meer ruimte in de gezamenlijke keuken en woonkamer en ik betaal mee aan kosten zoals energie en de krant, terwijl ik er dus maar weinig ben.

Als ik er wel ben, maak ik een praatje en vergader mee over de taken die ons allen aangaan. Wie maakt het dakterras lenteklaar, sleept de zakken potgrond naar boven, wie koopt een nieuwe koelkast en zeemt de ramen tijdens de grote schoonmaak?

Ik woon inmiddels al twintig jaar in de woongroep en zolang ik de zes trappen op kan laat ik het zo.

Hoe druk Amsterdam ook is, ik vind het fijn om er geregeld te zijn. Soms ben ik klaar met de natuur en wil ik kunnen kiezen naar welk museum of welke film ik ga. Ik zie mijn oude vrienden en familie vaker omdat ik regelmatig in Amsterdam ben, dan als ik er niet deels woonde.

Achterhoekers weten allemaal dat de afstand van Amsterdam naar de Achterhoek veel groter is dan andersom. Vrienden uit het westen komen niet snel voor een dag op en neer naar de boerderij. We zijn allemaal druk.

Boer is ook gewend aan ons leven en vindt het heerlijk om af en toe in zijn eigen sop gaar te koken.

Ik hoef wat het interieur betreft in de woongroep niet te polderen.

Ik heb een kast van Indiaas sloophout en een zwart tapijt met grote rode rozen erop. Die had ik de boerderij niet ongezien binnen kunnen smokkelen.

Boer is er al lang aan gewend om Boer te heten.

Boer heet Boer sinds ik in 2008 columns ben gaan schrijven voor dagblad *de Gelderlander*.

Uiteraard kreeg ik daar commentaar op, al was het maar omdat mensen de godganse dag overal commentaar op hebben. Zo kreeg ik mails van lezers die het idioot vinden dat ik mijn partner Boer noem. Maar voor mij dekt het de lading en Boer ‘Mijn boer’ noemen, legt veel te veel beslag op de kostbare woorden die ik tot mijn beschikking heb in columns.

Voor mij is Boer een geuzennaam en geen scheldwoord.

We waren ooit aan het klootschieten met de buurtvereniging. Een van de vele landelijke tradities waar je het beste van moet maken als Randstedeling.

Klootschieten doe je in teams. Je zet een parcours uit op landwegen en om de beurt gooien de teamleden een kloot zo ver mogelijk over de weg. Een kloot is een harde harige bal die, inderdaad, op een kloot lijkt. Het team dat het minste aantal worpen nodig heeft om weer bij het startpunt uit te komen, heeft gewonnen. Er zit voor zover ik weet geen diepere betekenis achter, maar wellicht kom ik daar nog achter.

Daarna drink je in een witte tent zo veel mogelijk bier en eet je zo veel mogelijk vlees in zo kort mogelijke tijd. Dat hoort eigenlijk standaard bij alle Achterhoekse tradities.

Boer zat in het team dat voor ons liep. Een buurman in mijn team kan heel hard met een kloot gooien, dus wilde ik Boer waarschuwen dat de kloot zijn kant op kwam.

Ik bedacht me dat hard ‘BOER, KIJK UIT, EEN KLOOT!’ roepen wellicht niet in de smaak zou vallen, dus riep ik ‘GERARD, KIJK UIT EEN KLOOT!’ Geen reactie. Nog maar eens. Weer geen reactie. Toen ik toch maar ‘BOER, KIJK UIT, EEN KLOOT!’ brulde, draaide hij zich om.

We zijn niet getrouwd maar verloofd, dat klinkt lekker ouderwets en je kunt nog alle kanten op.

Ik denk dat minstens een van de twee romantisch moet zijn om een huwelijk te sluiten en wij zijn dat geen van beiden.

Al is Boer wel heel erg nuchter. De eerste jaren kreeg ik dit soort sms'jes als ik een paar dagen in Amsterdam was: 'Hallo, regent het bij jullie? Ik zit op de trekker. Groeten van Boer.'

Op zich ontzettend goedbedoeld, maar het deed me denken aan de ansichtkaarten die ik in de jaren zeventig naar mijn oma stuurde. Met een zonnetje en de temperatuur erbij: 'Hallo oma, het is hier lekker warm, we zwemmen elke dag, groetjes van Irene.'

'Groeten' is het meest onsexy woord dat ik ken. Op 'groetjes' na natuurlijk. Het doet me denken aan weesgegroetjes en grutjes.

Ik heb hem gevraagd (nou ja, gedwongen) om in plaats van groeten, liefs of xxxx's onder een bericht te typen. Ik ben echt niet te beroerd om hem bij te schaven.

Zo leen ik hem ook wel eens teksten die hij kan gebruiken. Hij wil namelijk nog steeds wel eens een arm in de lucht steken als ik een paar dagen wegga en vanachter een krant roepen: 'Goede reis en tot ziens.' Wat mogelijk nog erger is dan 'groetjes.'

Hij weet dat ik het niet eens ben met het afscheid als ik zeg: 'Hoe vond je zelf dat het ging? Ga maar even staan, zoals we ooit afgesproken hebben.' Dan staat hij braaf op en spreidt zijn armen voor een knuffel. We knuffelen en dan volgt deze dialoog:

Ik: 'Ik zal je missen.'

Boer: 'Maar ik zie je toch over een paar dagen weer?'

Ik: 'Nee, dat is niet de goede tekst.'

Boer: 'O nee, wat moest ik ook alweer zeggen?'

Ik: 'Ik zal jou ook missen.'

Boer: 'O ja, ik zal jou ook missen.'

En dan stikt hij van het lachen. Daar maak ik uit op dat hij begrijpt wat ik bedoel.

Nu ja, ik zie mezelf dus niet met Boer voor een altaar staan in een lange jurk met tranen in mijn ogen en trouwgeloftes uitspreken; die worden wel heel praktisch en nuchter. Tenzij ik ze zelf schrijf voor ons allebei. Dan kan ik heel romantische dingen over mezelf opschrijven en die door Boer laten uitspreken.

Als de trouwambtenaar vraagt: ‘Beloof u deze vrouw de rest van uw leven gelukkig te maken?’ is de kans groot dat Boer zegt: ‘Jao, jao.’ Wat in het Achterhoeks eigenlijk ‘nee’ betekent.

Wat totaal niet feestelijk is aan trouwen: maanden voor zo’n bruiloft moet je beginnen met het plannen van praktische dingen en je bezighouden met heel veel details. Ik houd niet van details. De paar getrouwde vriendinnen die ik heb, vielen maanden voor hun bruiloft bijna uit elkaar van de voorbereidingsstress. Uiteraard leggen mannen de taak Hoofd Bruiloft bij de vrouw neer of beter gezegd, vrouwen trekken die taak naar zich toe, omdat alles dan op hun manier gebeurt. En dan maar klagen omdat de toekomstige echtgenoot niet genoeg meedenkt. Achteraf was het de mooiste tijd van hun leven en zijn ze alles vergeten. Nou, ik niet.

Normale vrouwen weten precies wat ze willen met spullen, bloemen, jurken, schoenen, nagels en haar. Dat soort vrouwelijkheid ligt ver buiten mijn bereik.

Die vrouwen die een bruiloft willen, leggen, vermoed ik, ook hun handdoeken op kleur in de kast, strijken kussenslopen en hebben een plastic geel hoesje in de vorm van een banaan in huis om hun fruit mee naar het werk te vervoeren. Bij mij eindigt de banaan altijd zonder schil in smurrievorm in mijn handtas. Vraag me niet hoe het me lukt: het is een gave.

Ik hoef helemaal niets op mijn manier, ik zou al blij zijn als ik een trouwjurk kon vinden.

In een lichtere kleur dan antraciet kan ik sowieso niet want ik ben een vlekkerig type en wat doe ik op mijn leeftijd met de kipfilets die aan mijn armen hangen? In ieder geval niet zwaai-

en: dat flappert te veel. En waar laat je het maanlandschap aan putten die in de loop der jaren op je dijen zijn gaan plakken? Ik zou het best maar een boerka kunnen aantrekken, of in een zwarte onesie van de Primark naar mijn eigen bruiloft moeten gaan. Hoera wat feestelijk.

Nog zoiets: wie nodig je wel uit en wie niet, dat levert in de Achterhoek altijd gedoe op. Als je neef Gerrit uitnodigt, dan moet je tante Gerda ook vragen en als je het niet doet, kun je ervan op aan dat je dat de rest van je leven terug hoort op verjaardagen. Voor je het weet komen er 400 mensen, waarvan 360 familieleden en moet het 's middags bij zalencentrum het Bonte Paard omdat de tantes 80 zijn. Ik krijg op mijn huwelijksdag ongetwijfeld migraine van de stress, dus moet ik me scheel slikken aan triptanen, waar je niet bij mag drinken. Gezellig of blij ben ik dus zelf zeker niet op mijn eigen bruiloft. Stel dat ik per ongeluk geen migraine heb, dan spelen vanwege de spanning mijn prikkelbare darmen op, en zit ik de hele tijd op de wc terwijl iedereen taart aan het eten is.

We zijn dan wel niet getrouwd, maar we gaven wel drie grote boerderijfeesten op het erf met als thema *East meets West*. Het is handig om beiden een reden te hebben om mensen uit te nodigen. Anders wordt dat weer zo'n toestand. Op de uitnodiging voor ons eerste boerderijfeest stond dat we ons gingen verloven tijdens het feest.

Twee vriendinnen voerden een verlovingsritueel uit, met een quiz. We moesten vragen over de ander beantwoorden. Voor elk goed antwoord kreeg Boer een pump en ik een klomp. Degene die de meeste vragen goed had, was het eerst verloofd. Het sloeg uiteraard nergens op, maar het was wel leuk.

Het tweede feest had als reden dat we in ondertrouw waren gegaan. Geen idee wat dat inhoudt, maar het klonk feestelijk.

Het derde feest gaven we omdat de katten nog leefden, de

veranda af was, Boer 31 jaar vier maanden en zes dagen koeien
molk en we elkaar 4572 dagen kenden.

Voor het vierde feest verzinnen we wel weer wat anders.